

om jeg ved, det ikke er populært, at det bliver sagt, så vil jeg dog gerne udtrykke min tak til det samarbejdende folkestyre, det være sig til oppositionen såvel på den ene som på den anden side af regeringen, og minde om, at det er i demokratiets bedste ånd, at dette sker.

Fra radikal side lægger vi såvel vægt på det, der skal vedtages her om ikke så længe i dag, som på det, der blev vedtaget i juni og bl.a. involverede venstrefløjen her i salen.

Men det er meget mere end økonomisk politik, vi får lagt fast. Det er en politisk kurs, som på væsentlige punkter reformerer den danske velfærdsmodel, og selv om det måske er et lidt forslidd udtryk, er det, der jo sker, at velfærdsmodellen bliver bæredygtig, at den bliver langtidsholdbar, robust såvel over for økonomiske ændringer som og ikke mindst over for politiske ændringer. Det tror jeg vi alle sammen ved at påskønne.

Det drejer sig om tre reformområder. Det drejer sig om det rummelige arbejdsmarked eller lidt mere teknisk kaldt arbejdsmarkedsreform III, som jo har den specielle kvalitet, at ikke blot får den nu Folketingets opbakning, men den har allerede opbakning fra arbejdsmarkedets organisationer. Det er vist noget af det stærkeste, man kan bede om på det punkt, og det burde vel egentlig borge for kvaliteten.

Det er en indsats, som ikke blot drejer sig om A-holdet på arbejdsmarkedet, dem, der kan selv, men måske en gang imellem lige skal have en hånd for at komme videre til det næste job og lige få den sidste bistand, som er nødvendig, så vi ikke får flaskehalse på arbejdsmarkedet.

Det drejer sig som noget nyt og som noget helt væsentligt også om det, man kunne kalde C-holdet, de 20 pct., dem, der ikke fik chancen, og vi lægger overordentlig meget vægt på fra radikal side, at vi nu ser arbejdsmarkedet som et samlet hele og ikke som delt op i et dagpenge-system for de finere og i det, som nogle har kaldt den sociale massegrav, dem, der er i den sociale del af arbejdsmarkedet. Men det er et arbejdsmarked for alle, det er netop rummeligt.

Man kan vel sige, at der er tre principper i den reform, vi lægger frem. Der er hensynet til den enkelte, det er ikke det, vi har været vant til på arbejdsmarkedet og i arbejdsmarkedspolitikken. Der er brud på aktiveringsmonopolet, vi lægger aktiveringen dér, hvor man er bedst til at udføre den, bl.a. også på virksomhederne som noget nyt. Og så er der noget, som jeg synes man skal bide mærke i, nemlig forebyggel-

sen af førtidspension. Det er ikke løsningen blot at udskrive en check til folk og langtidsparkere dem, men der skal være en vej, som fører tilbage til ordinær beskæftigelse på arbejdsmarkedet, hvis man ellers ønsker at hjælpe folk.

Den anden reformdel er selvfølgelig den, der vedrører den gradvise tilbagetrækning, altså efterlønsdelen. Og hvis jeg ganske kort skal citere, hvad der står i regeringsgrundlaget, så står der, at på efterlønsområdet skal man gøre delefterlønnen til et reelt alternativ til fuld efterløn. Det er det, der sker, vi får ad den vej tilbagetrækningsalderen op, vi får gjort tilbagetrækning til noget, som man kan bruge, når man har behov for det, men ikke bare fordi man har lyst til det. Og der er stor forskel, og det er i overensstemmelse med de bedste traditioner i dansk social indstilling.

Endelig for det tredje den del af reformkomplekset, som drejer sig om at genskabe den sociale profil, at sikre, at de offentlige tilskud nu gives til dem, der har mest behov for det. Det gælder på boligstøtteområdet, hvor indtægt og formue kommer ind snarere end alder som det centrale. Det gælder på medicintilskuddet, hvor kronisk syge bliver bedre hjulpet.

På det punkt, når det drejer sig om de offentlige ydelser, realiserer vi princippet om, at offentlige ydelser ydes efter behov og ikke efter, hvad man plejer.

Jeg vil godt et øjeblik vende tilbage til efterlønsdebatten, som også har præget, hvad vi har diskuteret i denne sag det meste af dagen, for man er jo nødt til at se en smule historisk på fænomenet efterløn. Da man gennemførte efterlønnen for 20 år siden – det var som bekendt under SV-regeringen, som det er nævnt tidligere – var det i en situation med voldsomt stigende arbejdsløshed i lyset af oliekrise 2 på et tidspunkt, hvor man gang på gang havde udvidet dagpengeperioden for at forhindre, at folk faldt ud af dagpengesystemet. Det kunne man ikke blive ved med, det var man nødt til at forsøge at gøre en ende på, men samtidig gøre det på en nogenlunde konstruktiv måde. Dér fødtes efterlønstanken.

Og jeg synes, det er interessant, og jeg kan da råde nogle ikke mindst på venstrefløjen til at læse de gamle debatter om efterlønnens vedtagelse, måske ikke mindst hr. Frank Aaen, som jo på det tidspunkt hørte til i en anden politisk gruppering. Hr. Frank Aaen ville sikkert interessere sig for, at hr. Jørgen Jensen, der på det tidspunkt jo repræsenterede Danmarks Kom-